

شماره:	۹۶/۱۲۳۲۵۷۹	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ:	۱۳۹۶/۰۳/۳۱	
موضوع : دستورالعمل نحوه ارایه تجزیه‌بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران		
<p>به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه، بند ث ماده ۳۰ آیین نامه نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات و در راستای نظام فنی و اجرایی کشور، به پیوست دستورالعمل نحوه ارایه تجزیه‌بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران از نوع گروه اول (لازم‌الاجرا)، در ده صفحه صادر می‌گردد تا از تاریخ ابلاغ برای کارهای با برآورد برابر یا بیشتر از نصاب معاملات متوسط به اجرا گذاشته شود. بکارگیری این دستورالعمل برای کارهای کمتر از نصاب یاد شده طبق تشخیص دستگاه مناقصه‌گزار خواهد بود .</p> <p>اجرای این دستورالعمل برای کارهای مشمول این دستورالعمل که به روش ترک تشریفات مناقصه ارجاع می‌شوند نیز الزامی است.</p> <p>این بخشنامه جایگزین بخشنامه شماره ۵۴/۴۹۵۱-۵۲/۵۴۵۳ مورخ ۱۳۷۷/۹/۹ می‌شود.</p>		
 <p>احمد باقر نوبخت</p>		

دستورالعمل نحوه ارایه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

پیوست بخشنامه شماره ۹۶/۱۲۳۲۵۷۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۱

۱- دامنه کاربرد و اهداف:

از آنجا که پیمانکاران باید قیمت پیشنهادی خود را برای انجام موضوع پیمان، با توجه به نوع کار، محل اجرا، نرخ‌های متعارف روز و سایر شرایط مؤثر در قیمت، تهیه و تحویل نمایند و از طرفی یکی از ملاک‌های انتخاب پیمانکار از طرف کارفرما، در نظر گرفتن قیمت‌های منطقی و توجیه پذیری آن‌ها می‌باشد، این دستورالعمل برای کارهایی که برآورد کار بر اساس فهرست بها است، تهیه شده تا با توجه به دامنه شمول و دیگر نکات مندرج در آن نسبت به تکمیل جدول‌های پیوست از طرف مهندس مشاور و پیمانکار اقدام شود.

۲- مفاهیم و تعاریف:

۲-۱- تجزیه بها

محاسبه واحد بهای ردیف‌ها بر اساس مقدار و قیمت عوامل و اجزای تشکیل دهنده آن ردیف از کار یا مصالح یا خدمات

۲-۲- پیشنهاد قیمت پیمانکار

پیشنهاد کتبی که عموماً همراه ضمانت نامه می‌باشد و به موجب آن پیمانکار انجام کار معینی را در مقابل مبلغ معینی تعهد می‌کند. پیشنهاد باید پاسخگوی تمام شرایط درج شده در اسناد مناقصه باشد و پس از پذیرش از سوی مناقصه‌گزار، اجرای تمام شرایط یاد شده الزام‌آور می‌شود.

۲-۳- هزینه بالاسری

قسمتی از مجموع هزینه‌های طرح یا پروژه که در برگیرنده هزینه‌های جاری و سود پیمانکار است و به صورت درصدی از هزینه‌های مستقیم کار محاسبه می‌شود. هزینه بالاسری، هزینه‌هایی است که بین اقلام مختلف یک کار، مشترک و عمومی بوده و نمی‌توان آن را مستقیماً به هر یک از اقلام کارها نسبت داد. مانند هزینه‌های نیروی انسانی مدیریتی، اداری، مالی، تدارکات، دفتر مرکزی و دفاتر کارگاهی.

۳- مهندس مشاور، یا واحدهایی که مسوولیت تهیه اسناد مناقصه را به عهده دارند، پس از درج مقادیر کار در فهرست بها و برآورد هزینه اجرا، اطلاعات مربوط به برآورد را در جدول‌های ۱ تا ۴ پیوست این دستورالعمل در محل‌های پیش‌بینی شده به ترتیب زیر درج نمایند:

۳-۱- ابتدا ردیف‌های فهرست یا فهرست‌های مورد عمل در برآورد هزینه اجرای کار، به صورت مجموعه‌ای به ترتیب نزولی بهای کل ردیف با احتساب ضرایب فهرست بها، به جز ضریب بالاسری و

دستورالعمل نحوه ارایه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

پیوست بخشنامه شماره ۹۶/۱۳۳۲۵۷۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۱

هزینه تجهیز و برجیدن کارگاه، در جدول ۱ مرتب می شود.

یادآوری: بهای کل ردیف‌هایی که برای اجرای کامل یک قلم از کار به یکدیگر وابسته هستند، مانند ردیف‌های اضافه بها، باید با بهای کل ردیف‌های اصلی جمع و با شماره و شرح ردیف، در جدول ۱ وارد شوند.

۳-۱-۱- از جدول یاد شده ردیف‌هایی که به ترتیب دارای بالاترین بهای کل هستند تعدادی انتخاب می شوند که در مجموع، حداقل ۸۰ درصد مبلغ برآورد هزینه اجرای کار مورد نظر را شامل شوند.

۳-۱-۲- ردیف‌های انتخاب شده به شرح بند (۳-۱-۱) به تفکیک رشته (فهرست بها)، ترتیب فصل و ردیف در جدول ۲ درج می شوند.

۳-۲- اطلاعات مربوط به فصل‌های مورد عمل در برآورد، توسط مهندس مشاور و اطلاعات متناظر مربوط به پیشنهاد، توسط پیمانکار (باتوجه به توضیح زیر جدول)، به تفکیک در جدول ۳ درج می شود.

تبصره: تعداد ردیف‌هایی که باید از طرف پیمانکار برای آن‌ها تجزیه بها تهیه شود، در ستون نهم جدول ۳ از طرف مهندس مشاور باتوجه به اهمیت ردیف از نظر مبلغ آن که در جدول ۲ مشخص شده تعیین می شود و پیمانکار باید برای آن تعداد ردیف در هر فصل که از نظر بهای کل ردیف بالاترین رقم را دارند طبق بند ۳-۴ این دستورالعمل تجزیه بها تهیه نماید. (تعداد این ردیف‌ها حداکثر ۵۰ است).

۳-۳- با استفاده از اطلاعات درج شده در جدول ۳، جدول ۴ متناسباً توسط مهندس مشاور و پیمانکار تکمیل می گردد.

۳-۴- برای تکمیل جدول ۵ باید نکات زیر رعایت شود:

۳-۴-۱- در ستون بهای واحد در قسمت مصالح، نرخ مصالح در محل تأمین آن درج می شود.

۳-۴-۲- در قسمت حمل، هزینه‌های بارگیری مصالح، حمل از محل تأمین تا انبار کارگاه و باراندازی درج می شود. در مورد مصالحی که مشمول پرداخت هزینه حمل مازاد هستند و این ردیف در فصل دیگری قرار دارد، هزینه حمل مازاد، در این قسمت وارد نشده، و در جدول ۵ دیگری به طور جداگانه درج خواهد گردید.

۴- پیمانکاران باید برای ردیف‌هایی که در جدول ۲ تعیین شده است، با توجه به شرایط و ویژگی‌های پروژه و منطقه، روش بهینه را برای انجام کارها انتخاب و تجزیه بهای متناسب با آن را، به شرح جدول ۵ تهیه نمایند. در صورتی که پیمانکار در تجزیه بهای خود، یک ردیف تجزیه بها، برای مجموعه‌ای از چند ردیف یک فصل تهیه نموده باشد، درج آن در جدول ۵ به شرط آنکه شماره ردیف‌های معادل آن از جدول ۲، در محلی

دستورالعمل نحوه ارایه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

پیوست بخشنامه شماره ۹۶/۱۲۳۲۵۷۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۱

که در جدول ۵ پیش‌بینی شده است، درج شود، بلامانع است. اگر پیمانکار در روش تجزیه قیمت خود، برای اقلامی از کار، از نرخ‌های رایج کارگاه‌ها برای هزینه تمام شده دستمزد یا ماشین‌آلات استفاده نماید، انعکاس مبلغ جمع نیروی انسانی و جمع ماشین‌آلات در محل مربوط در جدول ۵ کافی است و نیازی به درج مقدار و بهای هر یک از عوامل نیروی انسانی یا ماشین‌آلات به تفکیک نیست، ولی در مورد مصالح و حمل، درج تفکیکی اقلام ضروری است.

۵- در صورتی که پیمانکار تمایل به تخفیف دادن در ضریب بالاسری داشته باشد، می‌بایست آنالیز خود برای هزینه‌های بالاسری را طبق جدول شماره ۶ تکمیل نماید. حداکثر میزان قابل قبول کاهش یا تخفیف ۱۰ درصد ضریب بالاسری می‌باشد.

۶- در پیمان‌های فاقد تعدیل، پیمانکار ضرایب لازم را برای پیش‌بینی تغییر قیمت در دوره انجام کار در پیشنهاد خود لحاظ کرده تا برای بررسی قیمت و ارزیابی مالی پیشنهادها مورد بررسی قرار گیرد.

۷- جدول‌های تکمیل شده ۲ تا ۶ را باید پیمانکار (پیشنهاد دهنده) مهر و امضا کند و برای تسلیم به دستگاه مناقصه‌گزار در پاکت قیمت اسناد مناقصه قرار دهد. پیشنهادهای فاقد جدول‌های تکمیل شده یا دارای ایراداتی که ماهیت آن‌ها منجر به ابهام در قیمت پیشنهادی می‌شود، مردود شناخته می‌شوند.

۸- کمیسیون مناقصه از بین قیمت‌های بدست آمده از روش بررسی قیمت و ارزیابی مالی و سایر مقررات و قوانین از جمله ماده ۲۰ قانون برگزاری مناقصات و رعایت این دستورالعمل، قیمت‌های متناسب و در نتیجه برندگان اول و دوم (موضوع بند ه ماده ۶ قانون برگزاری مناقصات) را تعیین می‌کند.

۹- چنانچه در مواردی بررسی پیشنهاد قیمت به عهده مراجعی از قبیل کمیته فنی بازرگانی باشد، باید مدارک موضوع این دستورالعمل برای کارهای مشمول، ضمیمه درخواست دستگاه مناقصه‌گزار، برای مراجع یاد شده، ارسال شود.

۱۰- در صورت ارجاع قیمت‌های پیشنهادی پیمانکاران یا تجزیه بها قیمت به کمیته فنی و بازرگانی (به استناد بند ب ماده ۲۰ قانون برگزاری مناقصات یا تبصره ذیل بند ۴ ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات)، رد یا تایید تجزیه بها قیمت پیشنهادی هر یک از پیشنهاد دهندگان توسط این کمیته می‌بایست مستند به رسیدگی جداول پیوست این بخشنامه باشد و بر طبق بند پ ماده ۱۰ آیین‌نامه یاد شده مستندهای مربوط به آن باید به بانک اطلاعات مناقصات ارسال شوند.

دستورالعمل نحوه ارایه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران

پیوست بخشنامه شماره ۹۶/۱۳۳۲۵۷۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۱

۱۱- اسناد و مدارک این دستورالعمل، قابل استناد در پیمانها نیست و درج آنها در اسناد و مدارک پیمانها مجاز نمی باشد.

۱۲- برای کارهایی که به صورت ترک تشریفات مناقصه ارجاع می شوند، کارفرما و پیمانکار موظف هستند تا مدارک موضوع این دستورالعمل را برای بررسی قیمتها به هیات موضوع بند (و) ماده ۲۸ قانون برگزاری مناقصات ارایه دهند.

ریاست جمهوری

سازمان برنامه و بودجه کشور

رییس سازمان

موضوع کار:

نام دستگاه اجرایی:

جدول ۱- ردیف‌های مورد استفاده در فهرست یا فهرست‌های مورد عمل به ترتیب نزولی بهای کل ردیف‌ها

مبالغ به ریال

شماره	فهرست‌بهای رشته	عنوان فصل	شماره ردیف	شرح ردیف	بهای کل ردیف

مبالغ به ریال

شماره	فهرست‌بهای رشته	عنوان فصل	شماره ردیف	شرح ردیف	بهای کل ردیف

توضیح: بهای واحد ردیف‌ها با احتساب ضرایب فهرست‌بها، به جز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه می‌باشد.

مهر و امضای پیمانکار

مهر و امضای مهندس مشاور

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
رئیس سازمان

موضوع کار:

نام دستگاه اجرایی:

جدول ۲- ردیف‌هایی که در مجموع حایز حداقل ۸۰ درصد مبلغ برآورد هزینه کل کار هستند بر حسب فهرست‌بهای رشته:

مبالغ به ریال

شماره	شماره فصل	عنوان فصل	شماره ردیف	شرح ردیف	واحد	بهای واحد	مقدار	بهای کل ردیف	درصد بهای ردیف نسبت به برآورد کل
							جمع		

توضیح: بهای واحد ردیف‌ها با احتساب ضرایب فهرست‌بها، به جز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه می‌باشد.

مهر و امضای پیمانکار

مهر و امضای مهندس مشاور

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
رییس سازمان

جدول ۳- مقایسه مبلغ پیشنهادی پیمانکار با مبلغ برآورد
بر حسب هر فصل

موضوع کار:

فهرست بهای رشته:

نام دستگاه اجرایی:

مبالغ به ریال

شماره	شماره فصل	عنوان فصل	برآورد فصل			درصد برآورد فصل نسبت به برآورد رشته	تعداد ردیفها	تعداد ردیفهایی که تجزیه بها لازم دارد	مبلغ پیشنهادی پیمانکار	درصد پیشنهادی پیمانکار	
			ردیفهای پایه	ردیفهای غیر پایه	جمع (پایه و غیر پایه)					اضافه	تخفیف
											جمع

توضیح : بهای واحد ردیفها با احتساب ضرایب فهرست بها، به جز ضریب بالاسری و هزینه تجهیز و برچیدن کارگاہ می باشد.

مهر و امضای پیمانکار

مهر و امضای مهندس مشاور

جدول ۵- تجزیه بهای اقلام کار

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
رییس سازمان

رشته :		شرح ردیف :
رشته :		شماره ردیف یا ردیف‌های معادل
فصل :		واحد

ردیف	کد عامل	نیروی انسانی	واحد	مقیاس ^۱	مقدار مقیاس	بهای واحد عامل	بهای کل
درصد به قیمت ردیف						جمع	

ردیف	کد عامل	ماشین آلات و ابزار ^۲	واحد	مقیاس	مقدار مقیاس	بهای واحد عامل	بهای کل
درصد به قیمت ردیف						جمع	

ردیف	کد عامل	مصالح	واحد	مقیاس	مقدار مقیاس	بهای واحد عامل	بهای کل
درصد به قیمت ردیف						جمع	

ردیف	کد عامل	حمل مصالح	واحد	مقیاس	مقدار مقیاس	بهای واحد عامل	بهای کل
درصد به قیمت ردیف						جمع	

قیمت آنالیز ردیف

مهر و امضای پیمانکار

۱ توضیح: حجم عملیات در نظر گرفته شده برای کارسنجی کار و ردیف‌ها

۲ توضیح: مدت زمان در نظر گرفته شده برای کارکرد ماشین آلات، در حالت متوقف تا رسیدن نوبت کار یک سوم ($\frac{1}{3}$) زمان کارکرد لحاظ شود.

جدول ۶- تجزیه بهای هزینه بالاسری

موضوع کار:

عنوان طرح:

نام دستگاه اجرایی:

عنوان پروژه:

درصد	بخش های مختلف هزینه بالاسری
	۱-
	۲-
	۳-
	۴-
	...
P_o	جمع

$$\text{ضریب بالاسری} = \frac{100}{100 - P_o}$$

مهر و امضای پیمانکار